

Van: Linda Verboom

Uw kenmerk: 22bb3703

Ons kenmerk: M2205-4209 - 22bo4654

Onderwerp: Preventief onderwijsbeleid is het halve werk

Datum: B&W 12 juli 2022

Aan de gemeenteraad

Op 25 mei 2022 stelde Co Engberts (PVDA) ons een schriftelijke vraag over preventief onderwijsbeleid is het halve werk.

Inleidend wordt gesteld:

Hoewel de maatschappij weer volledig open is en we leven in een 'nieuw normaal', moeten we rekening houden met een nieuwe corona 'golf' dit najaar, en de maatregelen die daarmee gepaard gaan. Minister Ernst Kuipers heeft aangegeven dat de verantwoordelijkheid om hierop te anticiperen meer bij de instellingen en sectoren zelf komt te liggen, waar zij dit zelf niet per se wenselijk vinden. Hoe dan ook betekent dit dat er goede voorbereidingen getroffen moeten worden om de klappen van een potentiële golf op te vangen. Bedrijven als Unilever en RET en instellingen voor hoger onderwijs geven aan al na te denken over potentiële maatregelen en/of veranderingen die een dergelijke golf kan veroorzaken. Het is onze fractie opgevallen dat er in dit verhaal twee zeer belangrijke branches missen: het basis en middelbaar onderwijs (BO en VO). Terwijl het BO en VO ontzettend hard getroffen zijn door de vorige coronagolven, met als resultaat leerachterstanden die tot op de dag van vandaag niet ingehaald zijn. De SER stelt dat de coronacrisis de ongelijkheid in Nederland nog verder heeft vergroot. Vooral kinderen uit gezinnen met een lage sociaaleconomische achtergrond ondervinden relatief veel negatieve gevolgen van schoolsluitingen. Goed onderwijs is voor ons een fundamentele basis voor het vergroten van kansengelijkheid. De PvdA, GroenLinks en Volt Rotterdam vinden daarom dat we tijdig in kaart moeten brengen wat er nodig is om het onderwijs zo goed mogelijk te kunnen continueren tijdens een mogelijke opleving van het virus. We moeten nu al weten hoe het BO en VO in Rotterdam ervoor staan en welke potentiële knelpunten er zijn. Daarnaast willen wij graag duidelijkheid verschaffen over de rol die de gemeente in dit alles speelt. Hierover hebben wij de volgende vragen aan de wethouder.

Vraag 1:

Antwoord:

- Onderwijsmedewerkers kregen geen voorrang bij de preventieve maatregelen als mondkapjes, testen en vaccinaties;
- Gebrek aan goede ventilatie en luchtzuivering op sommige scholen;
- Voortdurend schakelen tussen onderwijs op afstand en fysiek onderwijs, hetgeen belastend is voor het onderwijs;
- Veranderende regels over quarantaines (en daarmee inzetbaarheid personeel);
- Het groeiende personeelstekort.

Vraag 2:

Antwoord:

Vraag 3:

Antwoord:

¹ [Vier scenario's om je school beter voor te bereiden op corona - Algemene Vereniging Schoolleiders \(avs.nl\)](https://www.avsnl.nl)

Vraag 4:

Door de sluiting van scholen heeft het volgen van onderwijs een tijd lang achter de voordeur plaatsgevonden. Dit heeft de ongelijkheid pijnlijk duidelijk gemaakt: niet elk kind is in het bezit van een laptop of tablet om schoolwerk te doen en/of kent een faciliterende omgeving hiervoor. Onze fractie heeft dit signaal ook vanuit meerdere scholen gekregen. Zo is ons ter ore gekomen dat Rotterdamse scholen zelf laptops zijn gaan verzamelen voor deze kinderen, dit bleek niet altijd makkelijk. Wij vinden het noodzaak dat zulke essentiële middelen in een volgende golf goed gefaciliteerd worden.

Zijn dergelijke knelpunten ook bekend bij het college?

Antwoord:

Tijdens de eerste lockdown kwam al snel naar voren dat niet iedere leerling de beschikking had over een device en hierdoor niet kon deelnemen aan onderwijs op afstand. Naast dat de scholen zelf hun devices ter beschikking hebben gesteld aan hun leerlingen, heeft het college samen met Stichting de Verre Bergen en Coolblue meer dan 4.000 nieuwe Chromebooks onder Rotterdamse leerlingen kunnen verdelen. Daarnaast zijn er wifi-hotspots beschikbaar gesteld. Ook heeft het kabinet in deze periode geld beschikbaar gesteld om leerlingen van een laptop te voorzien. De devices en hotspots uit de eerste lockdown hebben de schoolbesturen mogen houden. Na de eerste lockdown heeft ons college geen verzoek meer gekregen om scholen, ouders of kinderen weer op grote schaal te voorzien in devices.

Vraag 5:

Zo ja, deelt het college onze mening dat de gemeente een belangrijke rol dient te spelen in het faciliteren van bijvoorbeeld laptops? Aangezien niet elke school de middelen heeft om dit te kunnen faciliteren?

Antwoord:

We hebben deze rol bij de eerste lockdown wel gepakt omdat corona nieuw en overweldigend was, maar de scholen/schoolbesturen hebben primair de verantwoordelijkheid om leerlingen te voorzien van leermiddelen, digitaal of anderszins. Voor scholen en besturen was er de mogelijkheid om digitale leermiddelen voor leerlingen tegen sterk gereduceerd tarief via Sivo aan te schaffen.

Daarnaast is er het Jeugdtegoed voor Rotterdamse kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar van ouders en verzorgers met een laag inkomen. Dit tegoed kan worden uitgegeven aan onder meer een laptop, tablet, een grafische rekenmachine en openbaar vervoer. Het Jeugdtegoed is een bedrag dat gestort wordt op de Rotterdampas en uitgegeven kan worden bij verschillende winkels en de RET.

Vraag 6:

Bibliotheken, buurthuizen en jongerenhubs zijn bij uitstek plekken waar kinderen heen kunnen om schoolwerk te maken en/of huiswerkbegeleiding te krijgen. Wij hebben dan ook begrepen dat kinderen gebruik wilden maken van deze plekken om schoolwerk te kunnen doen tijdens de vorige lockdowns.

Heeft de gemeente al gesprekken van preventieve aard gevoerd met de bibliotheken, buurthuizen en jongerenhubs over de educatieve taak die zij ook tijdens een potentiële volgende golf kunnen vervullen?

Zo niet, wanneer gaan deze gesprekken plaatsvinden?

Antwoord:

De afgelopen coronaperiode hebben welzijnsaanbieders laten zien dat zij in staat zijn om op korte termijn in te kunnen spelen op de maatregelen die toen noodzakelijk geacht werden. We hebben hierin samen met hen, onder meer vertegenwoordigers van het ministerie van VWS en Sociaal Werk Nederland, opgetrokken. Het kabinet stond een uitzonderingspositie toe voor onder meer buurthuizen, in casu Huizen van de Wijk. Het college wil graag benadrukken dat deze partijen ook online welzijnsaanbod realiseerden (ook gericht op laagdrempelige en praktische leerondersteuning niet zijnde huiswerkbegeleiding en vervangend lesaanbod). We zien op dit moment geen noodzaak om hier het gesprek over te voeren, maar volgen de ontwikkelingen rond corona nauwgezet en zullen indien nodig opnieuw een beroep doen op deze (en andere) partners.

Het college benadrukt dat de Huizen van de Wijk waar jongerenhubs onderdeel vanuit maken geen vervanging voor het onderwijs zijn. Huizen van de Wijk en jongerenhubs bieden aan kinderen en jongeren een rustige plek voor het maken van huiswerk. Daarbij gaat het om kinderen en jongeren die thuis daar niet in de gelegenheid toe zijn.

Vraag 7:

Bestaan er al rechtstreekse samenwerkingen tussen het BO en VO en bibliotheken, buurthuizen en jongerenhubs? Zo niet, deelt de wethouder onze mening dat goede contacten tussen hen zeer bevorderlijk zou kunnen zijn voor de continuering van onderwijs? En dat de gemeente dit contact zou moeten aanmoedigen?

Antwoord:

Kinderen maken in eerste instantie hun schoolwerk op school of thuis. Scholen zijn aan zet om hiervoor geschikte ruimte beschikbaar te stellen. In Rotterdam bieden daarnaast ook bibliotheken en Huizen van de Wijk plaats voor het maken van huiswerk of studeren. Daar waar het gaat om huiswerkbegeleiding, kunnen partijen die dat bieden gebruikmaken van de ruimtes van de Huizen van de Wijk.

Scholen hebben contact met de bibliotheek wanneer zij activiteiten bezoeken die bijvoorbeeld het leesplezier van de leerlingen bevorderen, zoals bibliotheek op school. Het realiseren van jongerenhubs binnen de context van de Huizen van de Wijk is een nieuw aspect binnen de nieuwe welzijnsopdracht die per 1 juni jl. is gestart. Deze hubs zijn primair gericht op talentontwikkeling, maar kinderen en jongeren kunnen daar ook terecht voor het maken van huiswerk.

Vraag 8:

Mogelijk bestaan er meer knelpunten in het BO en VO waar wij als gemeente geen weet van hebben. Onzes inziens moet de gemeente hier goed van op de hoogte zijn.

Kan de wethouder toezeggen dat er tijdig algemene gesprekken met het BO en VO gevoerd worden waarin behoeftes in de brede zin besproken worden? Om vervolgens te kunnen onderzoeken hoe de gemeente en/of het Rijk kunnen ondersteunen?

Antwoord:

Het college voert op allerlei niveaus overleggen met de scholen en besturen van het BO en VO waarin behoeftes in de brede zin besproken worden.

Zodoende zijn we snel op de hoogte van de zaken die er spelen en kan er gekeken worden hoe we als gemeente en/of Rijk van betekenis kunnen zijn.

Vraag 9:

In Amsterdam heeft de gemeente tijdens de coronacrisis een eigen onderwijskoers bepaald. Zo heeft de gemeente veel kinderen wel naar laten school gaan toen de scholen landelijk sloten. Uit recent onderzoek blijkt dat dit heeft geleid tot betere schoolresultaten dan in de rest van Nederland.

Is de wethouder bereid om te onderzoeken hoe zulk voortvarend beleid onze gemeente zou kunnen helpen in een potentiële nieuwe golf, en daarmee Amsterdam te volgen?

Antwoord:

Zoals hierboven aangegeven, stelt het ministerie van OCW bij aangescherpte coronamaatregelen landelijke scenario's waarbinnen onderwijs in verschillende vormen kan worden gegeven. In Rotterdam zoeken we binnen de ruimte die landelijk geboden wordt naar maatwerk. De eerder opgelegde kaders boden de kans om kwetsbare kinderen wel naar school te laten gaan. Daar is ook in Rotterdam gebruik van gemaakt. Een goed voorbeeld hierbij zijn de scholen in NPRZ gebied: op deze scholen zijn kwetsbare kinderen zoveel mogelijk gewoon naar school gaan. Als er voorbeelden zijn in andere steden die het navolgen waard zijn, zal Rotterdam niet schromen om na te gaan of dat ook voor Rotterdam relevant is.

De schoolbesturen BOOR, RVKO en PCBO hebben de resultaten gedeeld van extern onderzoek naar de impact van 2 jaar corona op de vaardigheden rekenen, spelling en begrijpend lezen van leerlingen in de groepen 6, 7 en 8 van scholen. Het bestuur Kind en Onderwijs heeft eigen onderzoek laten verrichten en ook dat gedeeld met de gemeente.

Het onderzoek van BOOR, RVKO en PCBO behelst een onderzoek naar resultaten op 110 scholen, ofwel 65% van het totale aantal basisscholen in Rotterdam, met een goede verdeling over de stad. Uit dit onderzoek blijkt dat de gemiddelde leerresultaten op deze scholen een sterk herstel vertonen, sterker dan scholen gemiddeld in Nederland. Als we kijken naar het totaal op de vakken spelling, rekenen en lezen zien we dat gemiddeld gezien de kinderen weer op het pre-corona niveau zitten, met name spelling valt hierbij in positieve zin op. Naast het herstelvermogen in algemene zin valt op dat het herstelvermogen wel sterk verschilt per school; ongeveer 1/3 van de scholen toont nog een lichte tot zeer sterke leervertraging. Ongeveer 1/3 van de scholen toont een lichte vertraging of een kleine versnelling. En ongeveer 1/3 van de scholen toont een duidelijk zichtbare tot zeer significante versnelling.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

M.J.H. Lamers, l.s.

De burgemeester,

A. Aboutaleb